WWF
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh: (09) 7740 100
Faksi: (09) 7740 2139
www.wwf.fi, www.panda.org

for a living planet®

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan kokous 5.5.2023

VIITE: **Lausuntopyyntö / E 185/2022 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle: Yhteinen kalastuspolitiikka tänään ja huomenna: Kalatalous- ja merisopimus kohti kestävää, tieteeseen perustuvaa, innovatiivista ja osallistavaa kalastuksenhoitoa**

ASIA: **WWF Suomen kirjallinen asiantuntijalausunto**

WWF kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa olevansa pääosin yhtä mieltä komission ja valtioneuvoston kanssa EU:n yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) toimeenpanon nykytilanteesta ja kehittämistarpeista. Komissio tuo tiedonannossaan selkeästi esille, että myönteisestä kehityksestä huolimatta YKP:n tavoitteet ovat edelleen laajasti saavuttamatta. Ylikalastusta ei ole saatu kuriin tavoiteaikataulun mukaisesti, eikä kalastuksen valikoivuudessa ja haitallisten kalastusmenetelmien rajoittamisessa ole onnistuttu tavoitteiden mukaisesti. Eteläisellä Itämerellä kalastuksen ja kalakantojen tilanne on erityisen surullinen, sillä arvokkaiden turskakantojen ja Tanskan salmissa esiintyvän läntisen silakan kalastus on jouduttu lopettamaan kokonaan kantojen heikon tilan vuoksi. WWF:n asiantuntijat eri puolilla Eurooppaa ovat yhtä mieltä siitä, että YKP:n perusasetus on tavoitteiltaan ja toimenpiteiltään edelleen relevantti, mutta sen toimeenpanoa tulee tehostaa. YKP:n laajamittainen uudistus toisi todennäköisesti vain lisää epävarmuutta ja tyhjäkäyntiä kalakantojen ja kalastuselinkeinon elvyttämiseen.

WWF on toistuvasti kiinnittänyt huomiota EU:n kalastus- ja ympäristöpolitiikan toimenpiteiden parempaan yhteensovittamiseen. WWF pitää komission kutsua jäsenvaltioiden, sidosryhmien, tiedeyhteisöjen ja komission väliseen kalatalous- ja valtamerisopimukseen (Fisheries and Oceans Pact) hyvänä ja kannatettavana aloitteena. WWF korostaa, että erityisesti Itämerellä tulee kiireellisesti päästä YKP:n edellyttämään *ekosysteemilähtöiseen kalakantojenhoitoon*, missä kalastuksen säätely ei perustu pelkästään yksittäisen kalakannan biomassaan, vaan säätely- ja hoitotoimenpiteissä huomioidaan myös mm. kalakannan koko- ja ikäjakauma, muut kalakannat sekä meriympäristön muutokset, kuten ravintoverkot sekä lisääntymis- ja elinympäristöjen tila. Tämä vaatii entistä monipuolisempaa tutkimustietoa ja neuvonantoa päätöksenteon tueksi.

Itämeri on murtovesiallas ja siksi jo luonnostaan haastava ympäristö sekä merellisille että makean veden lajeille. Ihmisen aiheuttamilla muutoksilla voi olla merkittäviä ja peruuttamattomia vaikutuksia lajeihin, jotka elävät jo muutenkin mukavuusalueensa rajoilla. Itämeren ekosysteemi on jo pitkään ollut voimakkaiden muutosten alla ja huolestuttavaa on, että tulevaisuuden ennusteet ilmastonmuutoksen vaikutuksista kalakannoille näyttävät

toteutuvan jo nyt. Tästä indikoi mm. turska- ja silakkakantojen taantuminen ja heikentynyt kunto sekä kilohailin ja kolmipiikin runsastuminen[1]. Kalastuspolitiikan ohella Itämeren kalakantojen ja kalastuksen tulevaisuutta määrittelee ennen kaikkea se, kuinka tehokkaasti maalta tuleva ravinnekuormitus saadaan hallintaan. WWF kuitenkin muistuttaa, että Pohjanlahden lohikantojen merkittävä elpyminen on erinomainen esimerkki vastuullisen ja tutkimustietoon perustuvan päätöksenteon vaikuttavuudesta.

WWF on jäsenenä Itämeren alueen neuvoa-antavassa toimikunnassa (Baltic Sea Advisory Council, BSAC), joka on Euroopan komission alainen kalastuselinkeinon ja muiden intressiryhmien neuvoa-antava yhteistoimintaorganisaatio. BSAC on laatinut jäsenistönsä yksimielisen kannanoton YKP:n tulevaisuudesta[2], jossa niin ikään painotetaan ekosysteemilähtöistä lähestymistapaa, ilmastonmuutoksen vaikutusten ennakointia, tutkimustiedon parempaa hyödyntämistä päätöksenteossa, alueellistamista sekä kaikkien kalastajaryhmien (ml. vapaa-ajankalastus) huomioimista kalastuksen säätelyssä. WWF pitää BSAC:n kannanottoa erittäin tärkeänä ja arvokkaana ohjeistuksena Itämeren kalastuksen tulevaisuuden polttopisteistä ja kehottaa Suomen kalastus- ja ympäristöhallintoa tutustumaan dokumenttiin.

Helsingissä 4.5.2023

Maailman Luonnon Säätiö (WWF) Suomen Rahasto

Jari Luukkonen
Suojelujohtaja

Matti Ovaska
Suojeluasiantuntija

Lisätiedot: Matti Ovaska, matti.ovaska@wwf.fi, p. 040 7273149

Lähteet:

1. HELCOM. 2021. Climate chnege in the Baltic Sea, fact sheet. https://helcom.fi/wp-content/uploads/2021/09/Baltic-Sea-Climate-Change-Fact-Sheet-2021.pdf
2. Baltic Sea Advisory Council. 2022. BSAC White Paper: Implementation and revision of the CFP with a Baltic perspective http://www.bsac.dk/getattachment/BSAC-Resources/BSAC-Statements-and-recommendations/BSAC-white-paper-on-CFP/White-paper-02-05-2022forprintandweb.pdf.aspx?lang=en-GB